12/12/2019

Δημητριάδος Ιγνάτιος: Να δημιουργεί θεσμικός φορέας για το δημογραφικό

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δημητριάδος και Αλμυρού

Σε Διεθνές Συνέδριο του Ekonomist, που πραγματοποιήθηκε σήμερα στην Αθήνα, με θέμα «Η Δημογραφική κρίση στην Ελλάδα», μίλησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος. Στο Συνέδριο τέθηκε η υπογεννητικότητα στο επίκεντρο της δημογραφικής κρίσης και ομιλητές με γνώση και θέση εξέτασαν το πρόβλημα από διάφορους και σημαντικούς άξονες.

Ολόκληρη η ομιλία του Σεβασμιωτάτου έχει ως εξής:

Σας ευχαριστούμε για την τιμή της προσκλήσεως σε ένα από τα εγκυρότερα φόρουμ που πραγματοποιείται στην πατρίδα μας.

Επιτρέψτε μας κατ΄ αρχάς να σημειώσουμε πως η σημερινή συζήτηση για το μέγιστο πρόβλημα της πατρίδας μας, το δημογραφικό, αποκαλύπτει παράλληλα και ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της δημόσιας ζωής. Και αυτό δεν είναι άλλο από την σύγχυση ως προς την αξιολόγηση των σημαντικών και των ασήμαντων, των πρωτευόντων και των δευτερευόντων θεμάτων. Εννοούμε πως, αντί το συγκεκριμένο θέμα -θέμα επιβίωσης ενός ολόκληρους λαού με τρισχιλιετή ιστορία- να βρίσκεται διαρκώς στο προσκήνιο και να συνενώνει κόμματα, κοινωνικούς φορείς και κυρίως ολόκληρο τον Ελληνικό λαό, καταπνίγεται από

συζητήσεις δευτερευούσης σημασίας.

Θα θέλαμε να καταστήσουμε απολύτως σαφές πως δεν υποτιμούμε κανένα στοιχείο των αναλύσεων του δημογραφικού προβλήματος. Είναι αλήθεια πως ένα ευρύ φάσμα αιτίων μάς οδήγησε ως εδώ: Η ραγδαία αστυφιλία, η οικονομική κρίση, η μετανάστευση, η χαλάρωση των κοινωνικών δομών και θεσμών και κυρίως η διαμόρφωση ενός ριζικά διαφορετικού τύπου ανθρώπου και οικογένειας. Όλοι γνωρίζουμε πως βαδίζουμε ολοταχώς προς πληθυσμό 8.000.000 μέσα στα επόμενα είκοσι χρόνια, περιτριγυρισμένοι μάλιστα από λαούς με πληθυσμιακή αύξηση. Επίσης, είναι απολύτως προβλέψιμο το μεγάλο δημοσιονομικό πρόβλημα που θα προκύψει, με όλες τις παράπλευρες συνέπειες σε όλους τους τομείς του δημόσιου και ιδιωτικού βίου.

Το δημογραφικό πρόβλημα δεν είναι πρωτογενές. Προκύπτει από προβλήματα που σχετίζονται με την οικογένεια, αλλά και με βαθύτερες εκκρεμότητες και δυσλειτουργίες τού αξιακού κώδικα ολόκληρης της Ελληνικής κοινωνίας. Εκπροσωπούμε έναν χώρο, στον οποίον η οικογένεια έχει θεμελιώδη σημασία. Σύμφωνα με την χριστιανική πνευματικότητα, η σχέση του ανδρογύνου αποτελεί παράγοντα ολοκλήρωσης της ανθρώπινης ύπαρξης και η τεκνοποιία αποτελεί καρπό μιας σχέσης αφοσίωσης και αγάπης. Μέσα στην οικογένεια πραγματοποιείται η πρώτη μύηση των ανθρώπων στο ξεπέρασμα του εαυτού, στη βαθιά ενσυναίσθηση και την προσφορά. Η οικογένεια εκπαιδεύει τα μέλη της να αντέχουν σωματικά και ψυχικά βάρη στο όνομα της αγάπης και της αλληλοϋποστήριξης. Τελικό ζητούμενο είναι πάντα η χαρά, η οποία όμως προκύπτει από την διαρκή ωρίμανση, την διεύρυνση της συνείδησης και της ανάπτυξης της συγχωριτικότητας, με την έννοια που υποδηλώνει ο όρος: Δυνατότητα να ανοίγω χώρο και να περιορίζω ένα αδηφάγο εγωιστικό «θέλω», ώστε να χωρέσει και ο άλλος. Αυτή η διαρκής άσκηση προστατεύει το ζευγάρι, προστατεύει όμως και τα παιδιά, τα οποία, από απλή προέκταση των γονέων αναδεικνύονται σε δώρο και ευλογία Θεού, ως νέες υπάρξεις που θα απολαύσουν αγάπη αλλά και σεβασμό, εικόνες Θεού, που θα χαράξουν τη δική τους πορεία. Όλα αυτά προϋποθέτουν πίστη στην πατρική πρόνοια του Θεού, την οποία οι πιστοί γονείς θα μεταδώσουν στα παιδιά τους. Τελικώς η πίστη στον Θεό, αλλά και στον άνθρωπο ως ζωντανή εικόνα Του είναι εκείνη που καθιστά την ανατροφή των παιδιών έργο πρωτεύον, συναρπαστικό και χαροποιό.

Αντιλαμβανόμεθα πως όλο αυτό το πλέγμα ήθους και αξιών βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με το πνεύμα των καιρών μας. Ζούμε την εποχή της θεοποίησης της απόλαυσης. Βασικό κριτήριο επιλογής προϊόντων, υπηρεσιών, αλλά και συντρόφου, είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη ζωή, ταυτισμένη όμως με την ευμάρεια και την

απόλαυση. Ο θεσμός της οικογένειας περνά μια τόσο ριζική κρίση, διότι η κάθε ανθρώπινη συνύπαρξη, είτε μεταξύ του ζευγαριού είτε μεταξύ γονέων και παιδιών, μοιραία κλονίζει την οικονομική αυτάρκεια, αλλά και το συναίσθημα της ελευθερίας, το οποίον επίσης διεκδικεί την πρωτοκαθεδρία της εποχής μας. Ο σημερινός άνθρωπος μισεί τη δέσμευση και κάθε τι, που τον καλεί να την αναλάβει, αυτομάτως κατατάσσεται στους κινδύνους. Μοιραία και η απόφαση για το «εάν» και πόσα παιδιά θα αποκτηθούν, καταλήγει συχνά να έχει ως βασικό κριτήριο το εάν και κατά πόσον θα διαταράξει την ευζωία και την αυτονομία. Κοντολογίς, η τεκνοποιία δεν εκλαμβάνεται πλέον ως καρπός αγαπητικής σχέσης ή ως αιτία χαράς από τη δημιουργία νέας ζωής, αλλά ως εν δυνάμει παράγοντας διατάραξης λεπτών προσωπικών, οικονομικών και κοινωνικών ισορροπιών.

Αυτό δε σημαίνει πως αυτές οι ισορροπίες δεν έχουν τη σημασία τους. Από την ποιμαντική μας εμπειρία γνωρίζουμε πως πολλά νέα ζευγάρια έχουν όλη την καλή διάθεση για σχέση αγάπης και αφοσίωσης, αλλά και την απόκτηση παιδιών που τα λαχταρούν και είναι έτοιμοι να ασχοληθούν σοβαρά με την ανατροφή τους. Όταν όμως καταγράφονται οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, οι χαμηλοί μισθοί, τα εξαντλητικά ωράρια, η μηδαμινή μισθολογική και εργασιακή κάλυψη της γονεϊκότητας και φουντώσουν όλοι οι φόβοι, που συστηματικά καλλιεργούνται απ’ τα ΜΜΕ και κάθε είδους τηλεοπτική δραματουργία, η επιθυμία αυτή αναστέλλεται όχι από διάθεση, αλλά από ανυπέρβλητες πρακτικές δυσκολίες.

Αν κανείς θελήσει να αναζητήσει σε αυτό το αδρό περίγραμμα λύσεις ή τουλάχιστον προτάσεις που οδηγούν σε λύσεις, θα λέγαμε πως το πρώτο που θα πρέπει να επιδιωχθεί είναι μια ευρύτατη συναίνεση ως προς την προτεραιότητα του προβλήματος. Με το δεδομένο αυτό, πρέπει οπωσδήποτε να συναντηθούν οι φορείς, οι θεσμοί και τα πρόσωπα εκείνα τα οποία, ανεξαρτήτως των άλλων διαφορών τους, συμφωνούν πως η υγιής οικογένεια, η στηριγμένη στην δυαδικότητα των φύλων, την αγάπη και την καρποφορία της μέσω της τεκνοποιίας αποτελεί παράγοντα υγείας για μια κοινωνία. Μια τέτοια συνάντηση μπορεί να οδηγήσει σε πίεση για λήψη μέτρων με τις ανάλογες προτεραιότητες. Η αφετηρία κάθε σχετικής συζήτησης πρέπει κατά τη γνώμη μας να τοποθετηθεί στην αδήριτη ανάγκη να ενθαρρυνθούν οι νέοι άνθρωποι να δημιουργήσουν οικογένεια και να χαρούν μέσα στο σπιτικό τους τον ερχομό μιας νέας ζωής. Η Εκκλησία έχει ήδη πολύ θετική εμπειρία από την ενίσχυση του τρίτου τέκνου στη Θράκη και η πράξη της αυτή αποτελεί μια από τις αποτελεσματικότερες πρωτοβουλίες εντός της Ελληνικής κοινωνίας. Είναι ουτοπία να παραγνωρίσει κανείς την σημασία των οικονομικών προοπτικών της νέας οικογένειας. Δεν πρέπει όμως να περιοριστούμε εκεί. Ως κοινωνία, ως γονείς, ως εκπρόσωποι θεσμών και γενικά ως πολίτες που έχουμε τη δυνατότητα να επηρεάσουμε πολιτικές και στρατηγικές, επιβάλλεται να

δημιουργήσουμε δράσεις αποκατάστασης του κύρους και της αξίας του γάμου, αλλά και της σημασίας της ανθρώπινης ζωής, η οποία είναι πλήρης από την πρώτη κιόλας στιγμή της συλλήψεως. Το αναφέρουμε αυτό, έχοντας υπ΄ όψιν τον τραγικά υψηλό αριθμό αμβλώσεων, σε μια κοινωνία μάλιστα που ουσιαστικά φθίνει. Δεν πρόκειται όμως απλώς για μια στατιστική διαπίστωση. Το φαινόμενο αυτό αποκαλύπτει με τον πλέον κραυγαλέο τρόπο την προτεραιότητα του εγωιστικού θελήματος εις βάρος της ίδιας της ζωής. Επανερχόμεθα λοιπόν σε διαπιστώσεις που έχουν να κάνουν με αξιακές προτεραιότητες, χωρίς κανείς να αρνείται πως, στην μεγάλη αυτή προσβολή κατά της ζωής, την έκτρωση, μπορούν να βοηθήσουν αποτελεσματικά μέτρα που θα διευκολύνουν και θα εκσυγχρονίσουν την υιοθεσία και τον θεσμό των αναδόχων οικογενειών.

Ολοκληρώνοντας, επιτρέψτε μας να ανακεφαλαιώσουμε λέγοντας πως οι αποσπασματικές και μονομερείς ενέργειες, χωρίς αναγνώριση των θετικών προσεγγίσεων που μπορεί να προφέρει ο κάθε χώρος, όχι μόνον θα εμποδίσουν την ενότητα του λαού μας μπροστά σε αυτό το μείζον θέμα, αλλά θα είναι και αναποτελεσματικές, καθώς θα εμπλακούν στον φαύλο κύκλο της ιδεολογικοποίησης και της συνθηματολογίας, μέχρι να ακυρωθούν από την αδιαφορία και την διαρκώς νέα επικαιρότητα.

Θα προτείναμε, αύριο κιόλας, να δημιουργηθεί θεσμικός φορέας αντιμετώπισης του προβλήματος με χρονοδιαγράμματα, δράσεις και κυρίως παρέμβασης στους χώρους όπου διαμορφώνεται και γαλουχείται η νέα γενιά. Άλλωστε, από αυτήν θα προκύψουν οι λύσεις ή η συνέχιση των αδιεξόδων.

Σας ευχαριστούμε.